کارگران جهان متحد شوید

اساسنامهٔ
حزب کمونیست اتحاد شوروی

مصوب بیست و دومین کنگرهٔ حزب کمونیست اتحاد شوروی ،
اصلاحات جزئی در کنگره‌های حزبی بیست و سوم و بیست
چهارم اعمال شده است

انتشارات پروگرس – مسکو ١٩٧٧

فهرست

پیشگفتار

حزب کمونیست اتحاد شوروی پیشاهنگ رزمنده و آزموده مردم شوروی است، که پیشروترین و از لحاظ سیاسی آگاه‌ترین بخش طبقه کارگر، دهقانان مزارع اشتراکی و روشنفکران اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی را بر یک اساس داوطلبانه متحد می‌کند.

حزب کمونیست ــ بنیانگذاری شده توسط ولادیمیر ایلیچ لنین، بعنوان پیشاهنگ طبقهٔ کارگر راه پرشکوه مبارزه را پیموده و طبقهٔ کارگر و دهقانان را به پیروزی انقلاب کبیر اکتبر و استقرار دیکتاتوری پرولتاریا در اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی رهنمون شده است. تحت رهبری حزب کمونیست، طبقات استثمارگر در اتحاد شوروی نابود شده، ووحدت معنوی وسیاسی جامعهٔ شوروی تامین و تقویت شده است. سوسیالیسم بطور کمال و تمام پیروز شده است. حزب کمونیست، حزب طبقه کارگراکنون به حزب تمامی خلق شوروی‌تبدیل شده است.

حزب برای مردم و خدمت به آنها موجود است وعالیترین شکل سازمان اجتماعی ــ سیاسی وقدرت رهبری‌کنندهٔ جامعهٔ شوروی به شمار می‌آید. حزب فعالیت خلاقهٔ عظیم مردم شوروی را هدایت می‌کند و تجسم مبارزهٔ سازمان یافته، برنامه ریزی شده و مبتنی بر علم آنان بمنظور نیل به هدف نهایی یعنی پیروزی کمونیسم است.

حزب کمونیست اتحاد شوروی کارش را بر پیروی خلل ناپذیر از موازین لنینی زندگی حزبی، اصل رهبری جمعی، ترویج دموکراسی درون حزبی، فعالیت و خلاقیت کمونیستها وانتقاد وانتقادازخود بهرطریقی‌که ممکن باشد، بنانهاده است.

وحدت ایدئولوژیک وتشکیلاتی ، پیوستگی ویکپارچگی صفوف وبرخورداری کمونیستها ازانضباط عالی آگاهانه ازقوانین خدشه ناپذیرحزب کمونیست اتحاد شوروی هستند . کلیهٔ مظاهرفرقه‌بازی و گروه‌بندی چه دراصول حزب مارکسیست ـ لنینیست وچه درمیان اعضاء مقبول نیست . حزب صفوف خودرا ، از افرادی که برنامه و قوانین حزب کمونیست اتحاد شوروی رانقض می‌کنند ویابارفتارشان نام غرورآفرین کمونیست رامی‌آلایند ، پاک می‌کند .

حزب کمونیست اتحاد شوروی درکلیهٔ فعالیتهایش ازتئوری مارکسیسم ـ لنینیسم و برنامهٔ مبتنی برآن ، که وظایف اساسی حزب را در دورهٔ ساختمان جامعه کمونیستی تعیین می‌کند ، الهام می‌گیرد .

حزب کمونیست اتحاد شوروی ، بوسیله مارکسیسم ـ لنینیسم خلاق تکامل یابنده ، بشدت با کلیهٔ مظاهر رویزیونیسم ودگماتیسم که باتئوری انقلابی کاملا" بیگانه هستند ، مبارزه می‌کند .

حزب کمونیست اتحاد شوروی یک قسمت عمده از کمونیسم بین‌المللی و جنبش طبقه کارگر است . این حزب کاملا" به اصول آزموده مارکسیسم ـ لنینیسم و انترناسیونالیسم پرولتری وفاداراست ؛ وفعالانه وحدت بین‌المللی کمونیستها و طبقه کارگر را بمثابه یک کل تبلیغ می‌کند ، و دارای پیوندهای برادرانه با اردوی عظیم کمونیستهای کلیهٔ کشورهاست .

فصل اول

وظایف وحقوق اعضای حزب

۱ـ عضویت درحزب‌کمونیست‌اتحاد شوروی برای هرشهروندا‌تحاد شوروی که برنامه واساسنامه حزب‌راپذیرد ، درساختمان کمونیسم فعالانه شرکت کند، در یکی از سازمانهای حزبی فعالیت نماید ، تمام تصمیمات حزب را اجراکندو حق عضویت بپردازد ، آزاداست .

۲ـ وظیفه یک عضو حزب است که :

الف‌ـ برای ایجاد بنیانهای مادی و فنی کمونیسم تلاش کند؛ الگوی‌تلقی کمونیست نسبت به کار باشد؛ بازدهی کار را بالا ببرد؛ در پیشرفت و نوآوری پیشقدم باشد؛ روشهای پیشرفته را تبلیغ و تقویت کند؛ بر امور فنی چیره شود؛ مهارتها را ارتقاء دهد؛ از دارائیهای عمومی جامعهٔ سوسیالیستی محافظت کرده و افزایش دهد و تکیه گاه قدرت و کامیابی کشور شوروی باشد .

ب ـ تصمیمات حزب را با استواری و ثابت قدمی اجراکند؛ سیاست حزب را برای مردم تشریح کند؛ پیوندهای حزب را با مردم افزایش داده و مستحکم گرداند ، به مردم توجه داشته باشد؛ بسرعت‌به نیازهاواحتیاجات زحمتکشان پاسخ دهد؛

پ ـ در زندگی سیاسی کشور ، ادارهٔ اموردولتی و اقتصادی و پیشرفت فرهنگی فعالانه شرکت کند؛ در انجام‌وظایف‌عمومی نمونه باشد؛ به گسترش واستحکام روابط جامعهٔ کمونیستی کمک کند؛

ت ـ به تئوری مارکسیسم ـ لنینیسم مسلط باشد؛ دانش ایدئولوژیک خود را ارتقاء دهد ، و برای تربیت انسان جامعهٔ کمونیستی تلاش کند؛ باتمام مظاهر ایدئولوژی بورژوایی ، آثار روانشناسی مالکیت خصوصی ، تعصبات مذهبی و دیگر بقایای جامعهٔ‌کهنه بشدت مبارزه کند؛ اصول اخلاق کمونیستی‌رامراعات کندو منافع جمع را بالاتر از منافع شخصی قرار دهد؛

ث ـ مبلغ فعال آرمانهای سوسیالیسم بین‌المللی ومیهن‌پرستی‌شوروی در میان زحمتکشان باشد؛ با بقایای ناسیونالیسم و شوینیسم مبارزه کند؛ با کردار و

گفتارش به استحکام رشته‌های دوستی خلقهای اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی کمک کند و پیوندهای مردم شوروی و دیگر کشورهای اردوگاه سوسیالیستی و پرولتاریا و سایر زحمتکشان را در همهٔ کشورها تقویت کند؛

ج – برای تحکیم وحدت ایدئولوژیک وتشکیلاتی حزب حداکثرکوشش را بنماید؛ حزب را ازنفوذافرادیکه لایق نام پرافتخارکمونیست نیستند، مصون نگهدارد؛ نسبت به حزب و مردم صادق و مومن باشد؛ اسرار حزب و دولت را با دقت حفظ کند؛

ج – انتقاد و انتقاد از خود در مورد کمبودها را شجاعانه گسترش دهد و در جهت اصلاح آنها بکوشد؛ علیه تمایل به خودنمایی، خودپسندی، تن‌آسایی و ازخودراضی بودن وکوته‌نظری مبارزه کند؛ ازکلیهٔ تلاشهایی‌که برای جلوگیری از انتقاد صورت می‌گیرد جلوگیری کند؛ در مقابل کلیهٔ فعالیتهائیکه به زیان حزب است مقاومت کند، و اطلاعات مربوط به آنرا به مسئولین‌حزبی تا سطحی که کمیته مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی راهم دربربگیرد گزارش نماید؛

ح – خط مشی حزب را در زمینهٔ انتخاب مسئولین با توجه به لیاقت سیاسی و مهارت حرفه‌ایشان، بدون انحراف اجراکند. آنگاه که اصول لنینی انتخاب و آموزش کارکنان زیرپاگذاشته می‌شود انعطاف نشان ندهد؛

خ – انضباط حزبی و دولتی را که برای کلیهٔ اعضای حزب یکسان است رعایت کند؛ حزب برای کلیهٔ کمونیستها صرفنظر از خدمات گذشته آنها وموقعیتشان درحزب، یک دیسیپلین و یک قانون دارد؛

د – از هرطریقی که ممکن باشد، به نیرومندتر شدن قدرت دفاعی اتحاد جماهیرشوروی سوسیالیستی، کمک کند؛ در راه صلح و دوستی ملل بطور پیگیر و تزلزل ناپذیر مبارزه کند.

۳– یک عضو حزب حق دارد که :

الف – مسئولین حزبی را انتخاب کند و یا خود بعنوان مسئول انتخاب شود

ب – مسائلی را که در مورد سیاست و فعالیتهای عملی حزب دارد آزادانه در میتینگها، کنفرانسها و کنگره‌ها، در جلسات کمیته‌های حزب و نشریات حزب مطرح کند، پیشنهادات خود را ارائه دهد. آشکارا از عقاید دفاع و آنها را

تشریح کند تا ارگان حزبیش بتواند تصمیم بگیرد؛
ج ـ ازهرکمونیستی ، بدون درنظرگرفتن مقامش ، درجلسات ، کنفرانسها و کنگره‌ها و جلسات عمومی کمیته‌های حزبی ، انتقاد کند . کسانیکه مرتکب اعمال فشار برای جلوگیری از انتقاد شوند و یا اینکه کسی را بخاطر انتقادتحت‌فشار قراردهند ، مسئول هستند و بوسیلهٔ حزب مجازات خواهندشد ، و حتی ممکنست از حزب کمونیست‌اتحاد شوروی اخراج شوند؛
د ـ شخصا" در کلیه جلسات ، دفاتر و کمیته‌هایی که فعالیت یا رفتار او را مورد بررسی قرار می‌دهد ، حضور یابد؛
هـ ـ هرسئوال ، نوشته یا پیشنهادی را بهر یک از مقامات حزبی منجمله کمیته مرکزی حزب کمونیست اتحادشوروی ، ارائه دهد و انتظار دریافت جواب مناسب را داشته باشد .

۴ـ متقاضیان فقط بصورت انفرادی بعضویت حزب پذیرفته می‌شوند . کارگران فعالی که دارای آگاهی‌سیاسی باشند ، دهقانان و روشنفکرانی که به کمونیسم معتقد باشند ، می‌توانند بعضویت حزب درآیند . اعضای جدید از میان نامزدهایی که دورهٔ آزمایشی قانونی‌راگذرانده باشند پذیرفته می‌شوند .

اشخاص می‌توانند پس‌از هجده سالگی به حزب بپیوندند . جوانان تا سن بیست و سه سالگی فقط از طریق سازمان لنینی جوانان کمونیست اتحاد شوروی (YCL) می‌توانند به حزب بپیوندند .

دستورالعمل پذیرش نامزدهای‌عضویت به عضویت کامل بشرح زیراست :
الف ـ متقاضیان عضویت حزب باید معرفی‌نامه‌ای از سه نفر از اعضای حزب کمونیست اتحادشوروی ، که کمتر از ۵ سال سابقهٔ عضویت در حزب نداشته باشند ، مبنی براینکه حداقل یکسال سابقهٔ همکاری شغلی و اجتماعی با وی داشته‌اند ارائه دهند .
تذکر۱ـ درمورد اعضای سازمان جوانان کمونیست ، متقاضیان معرفینامه‌ای از کمیتهٔ محل یا شهر سازمان جوانان کمونیست ، که معادل معرفینامه یک عضو حزب است ، ارائه می‌دهند .
تذکر ۲ـ اعضا واعضای‌همطراز کمیته مرکزی حزب کمونیست اتحادشوروی ، از

دادن معرفینامه منع شده‌اند.

ب ــ دستورالعمل‌های عضویت درحزب، درنشستهای عمومی سازمانهای ابتدایی حزب موردبحث قرار می‌گیرند. تصمیمات این سازمانها درصورتیکه موردتایید حداقل دوسوم اعضاء قرارگرفته باشد معتبر خواهد بود و پس از تایید کمیته حوزه یا کمیتهٔ شهر، در شهرهائیکه تقسیمات شهری وجود نداشته باشد، به اجرا گذاشته می‌شود.

حضور اشخاص معرفی کنندهٔ نامزد عضویت در جلسهٔ تصمیم‌گیری در مورد نامزد، آزاد است.

ج ــ شهروندان اتحادجماهیرشوروی سوسیالیستی، که قبلا" عضوحزب‌کمونیست یا حزب کارگری کشوری دیگربوده باشند، طبق مقرراتیکه بوسیلهٔ کمیته مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی وضع شده است، بعضویت حزب کمونیست اتحاد شوروی پذیرفته می‌شوند:

اعضای سابق احزاب دیگر طبق دستورالعمل عادی، به عضویت حزب کمونیست اتحادشوروی پذیرفته می‌شوند، ولی پذیرش آنها بایستی مورد تایید کمیتهٔ ناحیه یا منطقه یا کمیته مرکزی حزب کمونیست جمهوری قرار گیرد.

۵ــ کمونیستهائیکه متقاضیان عضویت درحزب رامعرفی می‌کنند، درمورد تشریح منصفانهٔ صفات اخلاقی وصلاحیت‌حرفه‌ای وسیاسی اشخاص معرفی‌شده، مسئول هستند.

۶ــ حزب برای کسانیکه به عضویت‌پذیرفته می‌شوند، ازتاریخی‌که‌نشست عمومی سازمان ابتدایی حزب تصمیم به پذیرش‌کامل آنان می‌گیرد، رسمیت پیدا می‌کند.

۷ــ دستورالعمل ثبت‌نام‌اعضاءونامزدهای عضویت‌درحزب، وانتقالشان از یک سازمان به سازمان دیگر بوسیلهٔ راهنمائیهای دقیق کمیته مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی تعیین شده است.

۸ــ اگر عضو یا نامزد عضویت حزب، سه ماه متوالی، بدون دلیل قانع کننده، در پرداخت حق عضویت قصور نماید، موضوع درسازمان‌ابتدایی‌حزب مورد بررسی قرار خواهدگرفت. اگرثابت‌شودکه عضو یا نامزدعضویت، عمدا"

تماسش را با سازمان حزبی قطع کرده است ، عضویت او در حزب لغو خواهد شد؛ سازمان ابتدایی حزب ، در این مورد تصمیم خواهد گرفت و آنرا برای تائید ، به کمیتهٔ حزبی محل یا شهر ارسال خواهد کرد .

۹ـ یک عضو یا نامزد عضویت حزب که در انجام وظایفی که بوسیلهٔ مقررات تعیین شده‌اند کوتاهی کند ، و یا مرتکب اشتباه بشود برای جوابگویی احضار خواهد شد و ممکنست به مجازات‌هایی مانند: تذکر ، توبیخ (توبیخ شدید) ، یا توبیخ (توبیخ شدید) توام با ثبت در کارت عضویت محکوم شود . شدیدترین مجازات حزبی اخراج از حزب است .

در مورد اشتباهات کوچک ، باید از تنبیهات آموزشی و ترغیبی بصورت انتقاد رفیقانه ، توبیخ حزبی ، اخطار یا توبیخ ملایم ، استفاده شود .

وقتیکه موضوع اخراج یک عضوموردبررسی است ، می‌بایستی‌حداکثردقت نشان داده شود ، و زمینهٔ اتهاماتیکه علیه عضو اعلام شده است، بطور کامل مورد بررسی قرار گیرد .

۱۰ـ تصمیم به اخراج عضو از حزب ، در جلسهٔ عمومی سازمان‌ابتدایی حزب گرفته می‌شود . این تصمیم در صورتیکه بیشتر ازدو سوم افراد حاضر در جلسه بدان رای مثبت دهند ، پذیرفته می‌شود و پس از اینکه موردتاییدکمیته حزبی حوزه یا شهر قرار گیردبه اجرا درمی‌آید . تا وقتیکه تصمیم به اخراج عضو از طرف کمیتهٔ مربوطهٔ‌حوزه یا شهر تائیدنشده باشد ، عضو یاکاندیدای عضویت ، کارت عضویتش را از دست‌نمی‌دهد و می‌تواند در جلسات حزبی شرکت کند .

شخصی که از حزب اخراج شده است حق دارد طی‌مدت دوماه ازمقامات حزبی بالاتر ، منجمله کمیته مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی درخواست پژوهش کند .

۱۱ـ موضوع فراخواندن یک عضو یا همطراز عضو کمیته مرکزی حزب کمونیست اتحادشوروی ، یا عضو کمیتهٔ‌حزبی منطقه ، ناحیه ، شهر یا حوزه و همچنین یک عضو کمیسیون بازرسی ، برای جوابگویی ، قبل‌ازحزب‌باید‌بوسیلهٔ سازمان ابتدایی حزبی بررسی شده باشد .

تصمیم سازمانهای حزبی درمورد اعمال مجازات بر اعضاء یا همطرازان آنها در کمیته‌های حزبی مذکور یا اعضای کمیسیون بازرسی بطور یکسان، مطابق دستورالعمل عادی اجرا می‌شود.

پیشنهادات اخراج از حزب کمونیست اتحاد شوروی، با کمیتهٔ حزبی که کمونیست مورد نظر بدان مربوط می‌شود درمیان گذاشته می‌شود. تصمیم به اخراج یک عضو یا همطراز عضو کمیته مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی یا یک عضو کمیتهٔ حزبی منطقه، ناحیه، شهر یا حوزه، در جلسهٔ عمومی کمیتهٔ مربوطه با اکثریت دوسوم اعضاء اتخاذ می‌شود.

۱۲ـ اگر عضو حزب مرتکب یک جرم قابل تعقیب بشود، از حزب اخراج و طبق قانون مجازات خواهد شد.

۱۳ـ درخواست پژوهش افراد اخراجی یا تنبیه شده، همچنین تصمیمات سازمانهای حزبی درمورد اخراج از حزب بوسیلهٔ مقامات حزبی مربوطه درمدتی کمتر از یکماه پس از تاریخ دریافت، مورد بررسی قرار می‌گیرد.

فصل دوم
نامزدهای عضویت

۱۴ـ کلیهٔ افرادی‌که به حزب می‌پیوندند بایستی برای آشنایی بیشتر با برنامه و قوانین حزب کمونیست اتحاد شوروی، یک دورهٔ آزمایشی را بعنوان نامزد عضویت طی کنند تا برای پذیرفته شدن بعضویت کامل آماده شوند. سازمانهای حزبی باید نامزدها را برای پذیرفته‌شدن بعنوان عضو کامل یاری کنند و خصوصیات شخصی آنان را بیازمایند. دورهٔ آزمایشی عضویت یکسال خواهد بود.

۱۵ـ دستورالعمل پذیرش نامزدهای عضویت (پذیرش انفرادی، ارائهٔ پیشنهادات، تصمیم‌گیری سازمانهای ابتدایی درمورد پذیرش یا تایید آن) با دستورالعمل پذیرش اعضای حزب یکسان است.

۱۶ـ درپایان دورهٔ آزمایشی نامزدی حزب، سازمان ابتدایی حزب موضوع رابررسی و درمورد پذیرش به عضویت کامل تصمیم می‌گیرد. اگر نامزد عضویت طی دورهٔ آزمایشی نتواند شایستگی خود را برای عضویت ثابت کند و اگر خصوصیات شخصی نامزد مانع پذیرفته شدن او درحزب کمونیست اتحاد شوروی شود، سازمان حزبی تصمیم به عدم پذیرش عضویت می‌گیرد و پس از تایید کمیتهٔ حزبی حوزه یا شهر، شخص نامزدی عضویتش رادرحزب‌کمونیست اتحادشوروی از دست می‌دهد.

۱۷ـ نامزدهای عضویت حزب، درکلیهٔ فعالیتهای سازمان حزبیشان شرکت می‌کنند و در جلسات عمومی می‌توانند نظر مشورتی بدهند. نامزدهای عضویت نمی‌توانند بعنوان مقام حزبی انتخاب شوند یا بعنوان نماینده درکنفرانسها و کنگره‌های حزبی شرکت نمایند.

۱۸ـ نامزدهای عضویت حزب‌کمونیست اتحادشوروی حق عضویتی معادل اعضای کامل می‌پردازند.

فصل سوم
ساخت تشکیلاتی حزب ـ دمکراسی درون حزب

۱۹ـ اصل راهنمای ساخت تشکیلاتی حزب ، سانترالیسم دمکراتیک است که بمعنی :

الف ـ انتخاب کلیهٔ مقامات رهبری‌کنندهٔ حزب ، از پایین به بالا ؛

ب ـ گزارش دهی منظم اعضای حزب به سازمانهای حزبی مربوطه ومقامات بالاتر ؛

ج ـ انضباط شدید حزبی و تبعیت اقلیت از اکثریت ؛

د ـ و لازم‌الاجرا بودن تصمیمات مقامات بالاتر بوسیلهٔ افراد زیردست آنهاست .

۲۰ـ حزب براساس مناطق و سازمانهای تولیدی بنا شده است : سازمانهای ابتدایی حزب در جایی که کمونیستها مشغول کار باشند بوجود آمده و در سازمانهای منطقه‌ای برحسب ناحیه ، شهر و غیرهٔ بهم پیوسته‌اند . سازمان حزبی که دریک منطقهٔ معین خدمت می‌کند ، از هر سازمان حزبی که در قسمتی از آن منطقه خدمت می‌کند بالاتر است .

۲۱ـ کلیهٔ سازمانهای حزبی درمورد مسائل محلی استقلال داخلی دارند ، بجز مواردی که تصمیماتشان با خط مشی حزب تعارض داشته باشد .

۲۲ـ بالاترین مقام یک سازمان حزبی ، جلسهٔ عمومی (درمورد سازمانهای ابتدایی حزب) ، کنفرانس (درمورد سازمانهای حوزه ، شهر ، ناحیه و منطقه) و کنگره (درمورد احزاب کمونیست جمهوریها و حزب کمونیست اتحاد شوروی) است .

۲۳ـ جلسهٔ عمومی ، کنفرانس یا کنگره یک دبیرخانه یا کمیته انتخاب می‌کندکه بعنوان عامل اجرایی کلیهٔ کارهای جاری سازمان حزبی رااداره می‌کند .

۲۴ـ انتخاب مقامات حزبی با رای مخفی انجام می‌شود . در هر انتخابات، کلیهٔ اعضای حزب حق دارند که با نامزدها مبارزه کرده و از آنها انتقادکنند.

برای هر نامزد بطورجداگانه رای‌گیری می شود. اگر یک‌نامزد آرای‌بیش از نیمی از حاضرین در جلسه، کنفرانس یا کنگره رابدست آورد، منتخب تلقی می شود. اصل تجدید انتخاب منظم، ترکیب مقاماتِ حزبی و تداوم رهبری از طریق انتخاب‌این مقامات، از سازمانهای‌ابتدایی‌گرفته تا کمیته مرکزی حزب‌کمونیست اتحاد شوروی، مورد نظارت قرار می‌گیرد.

۲۵ــ تمام فعالیتهای یک عضو یا نامزد عضویت در کمیته مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی، باید درجهت حفظ اعتبار عظیم‌حزب باشد. اعضا یا همطرازان اعضای کمیتهٔ مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی، که اعتبار و احترامشان را از دست داده باشند نمی‌توانند در کمیته مرکزی باقی بمانند. تصمیم‌گیری در مورد عزل عضو یا همطراز عضو کمیته مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی از مقامش، بوسیلهٔ جلسه عمومی کمیته مرکزی از طریق رای‌گیری مخفی انجام می‌گیرد. این تصمیم در صورتی که بیشتر از دوسوم آرای اعضای کمیته مرکزی را بدست آورد، پذیرفته می شود.

تصمیم به اخراج یک عضو یا همطراز عضو کمیته مرکزی حزب کمونیست یکی‌از جمهوریها، یا کمیتهٔ‌حزبی‌منطقه، ناحیه، شهر یاحوزه از مقام‌حزبیش، در جلسهٔ عمومی سازمان مربوطه اخذ می‌شود. این تصمیم درصورتی که رای مخفی موافق بیشتر از دو سوم اعضای کمیتهٔ موردنظر را داشته باشد، تصویب شده قلمداد می‌شود.

یک عضو کمیسیون مرکزی بازرسی که به اعتبار حزب، لطمه وارد کرده باشد، از مقامش معزول می‌شود. این تصمیم بوسیلهٔ کمیسیون مرکزی بازرسی اخذمی‌شودو اگر بیش‌از دوسوم‌اعضای‌کمیسیون مرکزی‌بازرسی‌بطورمخفی بدان رای موافق بدهند تصویب می‌شود.

دربارهٔ عزل یک عضو از کمیسیون بازرسی سازمان حزبی یک جمهوری، منطقه، ناحیه، شهر یاحوزه در جلسهٔ‌کمیسیون مربوطه مطابق‌آئین‌نامه مصوب برای اعضا یا همطرازان اعضای کمیته‌های حزبی تصمیم‌گیری می‌شود.

۲۶ــ بحث آزاد و منظم دربارهٔ مسائل مربوط به خط مشی حزب چه در سازمانهای حزبی‌بطورجداگانه و چه درحزب‌بطورکلی، ازحقوق غیرقابل‌گذشت

هرعضو حزب و یکی از اصول مهم دمکراسی درونی حزب است. تنها براساس دمکراسی درون حزبی است که انتقاد و انتقاد از خود می‌تواند رواج یابد و انضباط حزبی که باید آگاهانه باشد، نه مکانیکی استحکام پیدا کند.

بحث پیرامون مسائل مورد مشاجره می‌تواند در چهارچوب سازمانهای معین حزبی و یا کل حزب باقی بماند.

گفتگوی وسیع حزبی در مواردی ضرورت دارد که:

الف ـ لزوم آن بوسیلهٔ چندین سازمان حزبی درسطح منطقه یاجمهوری تشخیص داده شود.

ب ـ اکثریت قاطع در کمیته مرکزی، دربارهٔ مسائل عمدهٔ مربوط به سیاست حزب، نباشد.

ج ـ کمیته مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی، لزوم مشورت با کل حزب را، دربارهٔ هر مسالهٔ مشخصی که مربوط به سیاست حزب باشد، تشخیص داده باشد.

گفتگوی گسترده، بویژه گفتگو درمقیاس مملکتی، دربارهٔ مسائل سیاست حزب باید بنحوی برگزار شود که، برای اعضای حزب امکان اظهار عقیدهٔ آزاد رافراهم آورد و از کوشش‌هایی که بمنظور دسته‌بندی برای درهم شکستن وحدت حزب صورت می‌گیرد و آنرا گرفتار تفرقه می‌کند، چلوگیری نماید.

۲۷ـ اصل متعالی رهبری حزب، رهبری جمعی است که لازمهٔ مطلق فعالیت سازمانهای حزبی، تربیت دقیق کادرها، و تعالی خلاقیت و فعالیت کمونیستهاست. کیش شخصیت و اختلالاتی که در دمکراسی درونی حزب پدید می‌آورد نباید تحمل شود، زیرا با موازین لنینی زندگی حزبی سازگارنیست

رهبری جمعی افراد را، بخاطر مقامی که به آنها واگذار شده است، از مسئولیتهای شخصی‌اش معاف نمی‌کند.

۲۸ـ کمیته های مرکزی احزاب کمونیست جمهوریهای متحده و کمیته‌های حزبی منطقه، ناحیه، شهر و حوزه، بطورمنظم، سازمانهای حزبی رادرفاصلهٔ بین کنگره ها و کنفرانسها از کار خود آگاه می‌سازد.

۲۹ـ جلسات فعالان سازمانهای حزبی حوزه، شهر، ناحیه و منطقه و

احزاب‌کمونیست جمهوریها‌بمنظور بحث دربارهٔ تصمیمات مهم حزب و تعیین ضوابط اجرائی و همچنین بررسی مسائل مهم محلی تشکیل می‌شود .

فصل چهارم
ارگانهای عالی حزب

۳۰ــ عالی‌ترین ارگان حزب‌کمونیست اتحادشوروی ، کنگرهٔ حزب است . کنگره‌ها هر پنجسال یکبار بوسیلهٔ کمیته مرکزی فراخوانده می‌شود . دعوت‌به کنگره و اعلام برنامه کار آن ، باید شش هفته قبل از تشکیل کنگره انجام شود. کنگره‌های فوق‌العاده بنابه پیشنهادو دعوت کمیته مرکزی و یا به تقاضای بیش از یکسوم اعضای حاضر درآخرین کنگره تشکیل می‌شود . کنگره‌های‌فوق‌العاده درظرف دوماه تشکیل می‌شوند . کنگره درصورتی رسمیت می‌یابد که بیش از نیمی از مجموع اعضای حزب در آن نماینده داشته باشند .

نسبت نمایندگان کنگره حزبی بوسیلهٔ کمیته مرکزی تعیین می‌شود .

۳۱ــ اگر کمیته مرکزی ظرف مدت ذکر شده در شمارهٔ ۳۰ نتواند کنگرهٔ فوق‌العاده راتشکیل دهد ،ارگانهایی‌که تقاضای تشکیل آنرا کرده‌اند می‌توانند یک کمیتهٔ سازمان‌دهنده که از اختیارات کمیته مرکزی در مورد انعقاد کنگرهٔ فوق‌العاده برخوردار خواهد بود ، تشکیل دهند .

۳۲ــ کنگره :

الف ــ گزارشات کمیته مرکزی ، کمیسیون مرکزی‌بازرسی‌و دیگرسازمانهای مرکزی را استماع کرده ، تصویب می‌کند ؛

ب ــ مقررات و برنامه حزب را بازبینی ، اصلاح و تایید می‌کند ؛

ج ــ خط مشی حزب را در زمینهٔ سیاست خارجی و داخلی تعیین می‌کند ،و مهمترین مسائل ساختمان کمونیسم را بررسی و دربارهٔ آنها تصمیم می‌گیرد .

د ــ کمیته مرکزی و کمیسیون مرکزی بازرسی را انتخاب می‌کند .

۳۳ــ تعداد اعضای کمیته مرکزی و کمیسیون مرکزی‌بازرسی بوسیلهٔ کنگره تعیین می‌شود . درصورتی‌که پست‌های خالی در کمیته مرکزی موجود باشد ،

بوسیلهٔ اعضای همطراز کمیته مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی منتخب کنگره جایگزین خواهند شد .

۳۴ـ درفاصلهٔ بین کنگره ها ،کمیته مرکزی‌حزب‌کمونیست اتحاد شوروی، فعالیتهای حزب و سازمانهای محلی آنرا رهبری می‌کند ، مامورین برجسته را گزینش و منصوب می‌کند ، امور سازمانهای مرکزی دولت و تشکل‌های عمومی توده‌های زحمتکش را از طریق گروههای حزبیشان رهبری می‌کند ، سازمانهای گوناگون حزبی ، موسسات و بنگاهها را ایجاد و فعالیت‌آنهاراهدایت‌می‌کند ، سردبیران روزنامه‌ها و نشریات مرکزی را که زیرنظرش منتشرمی شوند ،منصوب می‌کند ، و وجوه بودجهٔ حزب را توزیع و برخرج آن نظارت می‌کند .

کمیته مرکزی در ارتباط با احزاب دیگر ، نمایندهٔ‌حزب‌کمونیست اتحاد شوروی محسوب می شود .

۳۵ـ کمیته مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی ، حزب را بطور منظم در جریان کارهایش می‌گذارد .

۳۶ـ کمیسیون بازرسی مرکزی حزب کمونیست اتحادشوروی ، بر انجام سریع و بموقع امور بوسیلهٔ مقامات مرکزی نظارت می‌کند ، و حسابهای خزانه و تشکیلات اقتصادی کمیته مرکزی حزب کمونیست اتحادشوروی را حسابرسی می‌کند .

۳۷ـ کمیته مرکزی حزب کمونیست اتحادشوروی ، حداقل هرشش هفته یکبار یک جلسهٔ عمومی تشکیل می‌دهد . اعضای‌همطراز کمیته مرکزی با رای مشورتی در جلسات عمومی شرکت می‌کنند .

۳۸ـ کمیته مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی ، یک دفتر سیاسی به منظور ادارهٔ امور حزب در فاصلهٔ بین جلسات عمومی و یک دبیرخانه برای ادارهٔ امور جاری ، بویژه گزینش کادرها و نظارت براجرای تصمیمات حزب ، انتخاب می‌کند . کمیته مرکزی دبیرکل حزب کمونیست اتحادشوروی‌راانتخاب می‌کند .

۳۹ـ کمیته مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی ، کمیته بازرسی خودرا تشکیل می‌دهد . کمیتهٔ بازرسی کمیته مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی

الف ـ مراعات انضباط حزبی را بوسیلهٔ اعضاء و نامزدهای عضویت حزب کمونیست شوروی، بررسی می‌کند، وجرائم کمونیستهایی که قوانین وبرنامه‌های حزب وانضباط حزبی یا دولتی را نقض کنند و اخلاق حزبی را مراعات‌نکنند، گزارش می‌دهد. ب ـ به درخواستهای پژوهش، علیه تصمیمات کمیته مرکزی احزاب کمونیست جمهوریها یا کمیته‌های حزبی ناحیه‌ای و منطقه‌ای در مورد اخراج اعضا از حزب و یا اعمال مجازات‌های حزبی برآنان، رسیدگی می‌کند.

۴۰ـ در فاصلهٔ بین کنگره‌های حزب، کمیته‌مرکزی حزب‌کمونیست‌اتحاد شوروی، در صورت لزوم، می‌تواند یک کنفرانس سراسری برای بحث دربارهٔ سیاست مطبوعاتی حزب تشکیل دهد. دستورالعمل تشکیل کنفرانس حزبی به وسیلهٔ کمیتهٔ مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی تنظیم می‌شود.

فصل پنجم

سازمانهای حزبی جمهوری، منطقه، شهر و حوزه

۴۱ـ سازمانهای حزبی جمهوری، منطقه، ناحیه، شهر وحوزه و کمیته‌های آنها در فعالیتهایشان از برنامه واساسنامه حزب‌کمونیست اتحاد شوروی الهام می‌گیرند، تمام امور را برای اجرای سیاست حزب هدایت می‌کنند و دستورات کمیته مرکزی حزب‌کمونیست‌اتحادجماهیرشوروی درجمهوریها، مناطق، نواحی، شهرها و حوزه‌های مربوطه به اجرا درمی‌آورند.

۴۲ـ وظایف‌اساسی سازمانهای حزبی جمهوری، منطقه، ناحیه، شهر و حوزه و مقامات رهبری آنها عبارتست از:

الف ـ کار سیاسی وتشکیلاتی درمیان مردم، بسیج‌آنان برای اجرای‌وظایفشان در مورد ساختمان کمونیسم، رشد حداکثر تولید صنعتی و کشاورزی، اجرا وپیشی‌گرفتن ازبرنامه‌های تعیین‌شدهٔ دولت‌وتوجه به‌بهبود سریع استانداردهای زندگی مادی و معنوی توده‌های زحمتکش؛

ب ـ سازماندهی کار ایدئولوژیک، تبلیغ مارکسیسم ـ لنینیسم، ارتقاء آگاهی کمونیستی زحمتکشان، هدایت مطبوعات و رادیوتلویزیون محلی، و نظارت‌بر فعالیتهای فرهنگی و موسسات آموزشی؛

ج ـ رهبری شوراها، اتحادیه‌های‌کارگری، سازمان‌جوانان‌کمونیست، تعاونیهاو دیگر سازمانهای عمومی‌از طریق گروههای حزبی درون آنها، و شرکت دادن هرچه بیشتر زحمتکشان در فعالیتهای این سازمانها، تکامل خلاقیت و فعالیت خلق بعنوان شرط ضروری انتقال تدریجی از نظام دولتی‌سوسیالیستی، به خود اداره کنندگی عمومی تحت نظام کمونیستی.

سازمانهای حزبی نباید بجای حکومت، اتحادیه کارگری، تعاونی ودیگر سازمانهای عمومی‌زحمتکشان عمل‌کنند؛ همچنین نبایداجازه دهند عملکردهای

حزب و دیگرسازمانها ، درهم بیامیزند یا کارهای مشابه غیرلازم انجام شود .
د ــ انتخاب وانتصاب مقامات رهبری ، پرورش روحیه آنها باآرمانهای کمونیستی ، صداقت ، درستی ، و احساس مسئولیت عمیق نسبت به حزب و مردم درکاریکه به آنها محول شده است ؛
هـ ــ شرکت دادن کمونیستها در مقیاس وسیع ، در هدایت فعالیتهای حزب تحت عنوان فعالیتهای غیرتشکیلاتی بعنوان نوعی فعالیت اجتماعی ؛
و ــ سازماندهی بنگاهها وموسسات مختلف حزبی درمحدودهٔ جمهوری ، منطقه ، ناحیه ، شهر یا حوزهٔ خود و هدایت فعالیتهای آنها ؛ توزیع وجوه حزب در سازمانیکه تعیین شده است ، گزارشدهی منظم به مقام بالاترحزبی و جوابگویی در مقابل او .

ارگانهای رهبری‌کنندهٔ سازمانهای حزبی جمهوری ، منطقه وناحیه

۴۳ــ بالاترین ارگان سازمانهای حزبی ناحیه ، منطقه‌وجمهوری ، کنفرانس حزبی ناحیه یا منطقه یا کنگرهٔ حزب کمونیست جمهوری مربوط به آنان است ، ودرفاصلهٔ بین کنگره‌ها و کنفرانس‌ها ، کمیتهٔ ناحیه ، کمیتهٔ منطقه یا کمیته مرکزی حزب کمونیست جمهوری‌دارای چنین موقعیتی است .

۴۴ــ کنفرانسهای عادی ناحیه‌ای و منطقه‌ای بوسیلهٔ کمیته‌های ناحیه‌ای یا منطقه‌ای مربوطه هر دو تا سه سال یکبار برگزار می‌شود . کنگرهٔ عادی حزب کمونیست‌جمهوری بوسیلهٔ‌کمیته مرکزی‌حزب‌کمونیست‌جمهوری هرپنج‌سال‌یک‌بار برگزار می‌شود . کنفرانسها و کنگره‌های فوق‌العاده بنابه تصمیم کمیتهٔ ناحیه یا منطقه ، یا کمیته مرکزی احزاب‌کمونیست‌جمهوریها ، یا بتقاضای یک سوم مجموع اعضای سازمانهای حزبی متعلق به ناحیه ، منطقه یا جمهوری تشکیل می‌شود . نسبت به نمایندگان در کنفرانسهای ناحیه‌ای و منطقه‌ای و کنگره‌های احزاب کمونیست جمهوریها بوسیلهٔ کمیته حزبی مربوطه تعیین می‌شود .

کنفرانسهای ناحیه‌ای ومنطقه‌ای وکنگره‌های احزاب‌کمونیست جمهوریها ، گزارش کمیتهٔ ناحیه یا منطقه ، یا کمیته مرکزی حزب کمونیست جمهوری و

کمیسیون بازرسی را استماع می‌کنند، با صلاحدید آنها دیگر مسائل حزبی و توسعهٔ اقتصادی و فرهنگی راموردبحث قرارمی‌دهند، کمیتهٔ منطقه یا ناحیه، کمیته مرکزی جمهوری، کمیسیون بازرسی و نمایندگان کنگرهٔ حزب کمونیست اتحادشوروی را انتخاب می‌کنند.

۴۵ـ در فاصله کنگره‌های احزاب کمونیست جمهوریها، اگر کمیته‌های مرکزی آنها ضروری تشخیص دهند، کنفرانسهای حزب جمهوری را برای گفتگو پیرامون مسایل مبرم فعالیت سازمانهای حزب فرا می‌خوانند. دستورالعمل برگزاری کنفرانسهای حزبی جمهوری، توسط کمیته‌های مرکزی احزاب جمهوریها معین می‌شود. کمیته‌های ناحیه‌ای و منطقه‌ای و کمیته‌های مرکزی احزاب کمونیست جمهوریها بوروها را، که شامل دبیران کمیته‌ها می‌شود، انتخاب می‌کنند. دبیران باید حداقل مدت پنجسال سابقهٔ کار حزبی داشته‌باشند. جلسات عمومی کمیته‌هاهمچنین روسای کمیسیونهای حزب، روسای قسمت‌های این کمیته‌ها و سردبیران روزنامه‌ها و نشریات حزبی را تایید می‌کنند.

کمیته‌های ناحیه‌ای و منطقه‌ای و کمیته‌های مرکزی احزاب کمونیست جمهوریها می‌توانند، هیات دبیرانی بمنظوربررسی امورجاری ونظارت بر اجرای تصمیمات منصوب کنند.

۴۶ـ جلسات عمومی کمیته‌های ناحیه‌ای و منطقه‌ای و کمیته‌های مرکزی احزاب کمونیست جمهوریها هرچهارماه یکبار تشکیل می‌شود.

۴۷ـ کمیته‌های ناحیه‌ای و منطقه‌ای و کمیته‌های مرکزی احزاب کمونیست جمهوریها، سازمانهای حزبی منطقه، شهر و حوزه را رهبری کرده، بکارهای آنها رسیدگی می‌کنندو بطورمنظم گزارش کمیته‌های حزبی منطقه، شهر و حوزه رااستماع می‌کنند. سازمانهای حزبی درجمهوریهای خودمختار، ودردیگر نواحی خودمختاریاناحیه‌هایی که قسمتی ازمنطقه یاجمهوری رادبرمی‌گیرد تحت رهبری کمیته‌های منطقه‌ای یاکمیته مرکزی احزاب کمونیست جمهوریها، کارمی‌کنند.

سازمانهای رهبری‌کنندهٔ سازمانهای حزبی منطقه، شهر، حوزه (شهری و روستایی)

۴۸ــ بالاترین ارگان حزبی یک منطقه، شهر یا ناحیه، کنفرانسهای حزبی منطقه، شهر و ناحیه یا جلسهٔ عمومی کمونیستهاست که بوسیلهٔ کمیته منطقه، شهر یا حوزه هر دو سه سال یکبار تشکیل می‌شود و یا کنفرانس فوق‌العاده (جلسه عمومی) است، که بوسیلهٔ کمیتهٔ مربوطه یا بنا به تقاضای یک سوم مجموع اعضای سازمان حزبی مربوطه برگزار می‌شود. کنفرانس منطقه، شهر یا حوزه، گزارش کمیته و کمیسیون بازرسی را استماع می‌کند، با نظر آنها دیگر مسائل حزبی و توسعه اقتصادی و فرهنگی را مورد بحث قرار می‌دهد، کمیته‌های منطقه، شهر و حوزه کمیسیون بازرسی و نمایندگان اعزامی به کنفرانس منطقه یا ناحیه یا کنگرهٔ حزب کمونیست جمهوری را انتخاب می‌کند تعداد نمایندگان شرکت کننده در این کنفرانس منطقه، شهر یا حوزه بوسیلهٔ کمیته حزبی مربوطه تعیین می‌شود.

۴۹ــ کمیته منطقه، شهر یا حوزه یک بورو، که شامل هیات دبیران می‌شود انتخاب می‌کند، و روسای بخش‌های کمیته‌ها و سردبیران روزنامه‌ها را منصوب می‌کند.

دبیران کمیته منطقه شهر و حوزه باید حداقل سه سال سابقهٔ کار حزبی داشته باشند. دبیران کمیته بوسیلهٔ کمیتهٔ ناحیه یا منطقهٔ مربوطه یا کمیته مرکزی حزب کمونیست جمهوری تائید می‌شوند.

۵۰ــ کمیتهٔ منطقه، شهر یا حوزه سازمانهای حزبی ابتدایی را تشکیل می‌دهد و تثبیت می‌کند، کارهای آنها را هدایت می‌کند، بطور منظم گزارش‌های آنها را استماع می‌کند و بکار ثبت‌نام کمونیستها می‌پردازد.

۵۱ــ جلسهٔ عمومی کمیته منطقه، شهر یا حوزه حداکثر هر سه ماه یک‌بار تشکیل می‌شود.

۵۲ــ کمیته منطقه، شهر یا حوزه وظایف غیر تشکیلاتی هم دارد، جلسات و کمیسیونهای ویژه دربارهٔ جنبه‌های گوناگون کار حزبی تشکیل می‌دهد و از

راههای مختلف برای جلب کمونیستها به فعالیتهای حزبی برمبنای غیرتشکیلاتی استفاده می‌کند .

فصل ششم

سازمانهای ابتدایی حزب

۵۳ـ سازمانهای ابتدایی حزب ، اساس حزب را تشکیل می‌دهند . سازمانهای‌ابتدایی حزب ، درمحل کاراعضای حزب ـ کارخانه‌ها ، مزارع‌ودیگر موسسات دولتی ، مزارع اشتراکی ، واحدهای ارتش شوروی ، ادارات وموسسات آموزشی ، و غیره هرجا که بیشتر از سه نفر عضو حزب وجودداشته باشد تشکیل می‌شوند . سازمانهای ابتدایی حزب همچنین‌ممکن است‌براساس‌محل اقامت در روستاها و محلات مسکونی تشکیل شوند . در موارد معدود ، با اجازهٔ کمیتهٔ ناحیه یا منطقه ، یا کمیته مرکزی حزب‌کمونیست‌جمهوری ، سازمان‌ابتدایی‌حزب ممکن است درچهارچوب‌چندین موسسه که یک‌مجتمع صنعتی‌را تشکیل می‌دهند و قاعدتا" در قلمرو یک منطقه یا چندین بخش یک شهر واقع شده‌اند ، تشکیل شود .

۵۴ـ در موسسات ، مزارع اشتراکی و ادارات که بیشترازه۵ عضویا نامزد عضویت حزب وجود داشته باشد ، در فروشگاه ، محله ، تیم ، شعبه و غیره ، سازمانهای حزبی بعنوان آحاد سازمان ابتدایی عمومی حزب با تائید کمیتهٔ حوزه یا شهر یا منطقه تشکیل شود .

در سازمانهای فروشگاه ، شعبه و غیره ، همچنین درسازمانهای‌حزبی که کمتر از ۵۰ عضو یا نامزد عضویت وجود داشته باشد ، گروههای حزبی تشکیل می‌شود ، گروههای حزبی در تیمها و واحدهای تولیدی هم می‌تواند تشکیل گردد .

۵۵ـ بالاترین مقام سازمان ابتدایی‌حزب ، جلسهٔ حزبی است ،که‌حداقل ماهی یکبار تشکیل می‌شود . در سازمانهای حزبی که تشکیلات فروشگاه یاشعبه‌را دربرمی‌گیرد جلسهٔ عمومی حزب حداقل هردوماه یکبار تشکیل می‌شود .

در سازمانهای بزرگ حزبی که بیشتر از ۳۰۰ کمونیست در آنها عضویت داشته باشد، جلسهٔ عمومی حزبی در فواصل زمانی که بوسیلهٔ کمیتهٔ حزبی تعیین شده است و یا به تقاضای تعدادی ازسازمانهای‌حزبی فروشگاههایاشعب تشکیل می شود.

۵۶ـ سازمان ابتدایی، برای هدایت امور جاری، فروشگاه یا شعبه یک بورو بمدت یکسال انتخاب می‌کند، که تعداد اعضای آن بوسیلهٔ جلسه‌عمومی تعیین می شود. سازمانهای حزبی‌فروشگاه وشعبه که کمتر از ۱۵ نفر عضو داشته باشند بورو انتخاب نمی‌کنند، بجای آن یک دبیر و یک قائمقام دبیر انتخاب می‌کنند.

دبیران سازمانهای ابتدایی حزبی فروشگاهها و شعب می‌بایست حداقل یکسال سابقهٔ کارحزبی داشته باشند.

سازمانهای ابتدایی حزبی که کمتر از ۱۵۰ نفرعضوداشته باشند، قانونا" فاقدکارکنان حقوق‌بگیری که از کارمعمولیشان معاف شده باشند، هستند.

۵۷ـ در کارخانه‌ها و ادارات بزرگ که دارای بیش از ۳۰۰ عضو یا نامزد عضویت حزب باشند، و درموارد استثنایی در کارخانه‌ها و اداراتی که بیشتر از ۱۰۰ کمونیست‌داشته باشند، بعلت‌شرایط خاص‌تولیدی وپراکندگی‌منطقه‌ای، در صورت تصویب‌کمیتهٔ‌ناحیه، منطقه یاکمیته مرکزی حزب کمونیست‌جمهوری، کمیته‌های حزبی می‌تواند تشکیل شود، تشکل‌های فروشگاهها و قسمتها در این کارخانه‌ها، سازمان ابتدایی حزب محسوب می‌شوند. تشکل‌های حزبی مزارع اشتراکی و دولتی، درصورتیکه حداقل دارای ۵۰ کمونیست باشند، می‌توانند کمیته حزبی تشکیل دهند.

در موارد استثنایی، با اجازهٔ‌کمیتهٔ‌حزبی‌ناحیه یامنطقه یا کمیته مرکزی حزب کمونیست جمهوری، تشکل‌های حزبی که بیشتر از ۵۰۰ کمونیست داشته باشند، می توانند در فروشگاهها یا شعب بزرگتر، کمیته حزبی تشکیل دهند، وسازمانهای حزبی‌دراین بخش‌های تولیدی ممکنست‌یک سازمان ابتدایی حزبی بحساب آیند.

کمیته‌های حزبی برای یک دورهٔ دوـ سه ساله انتخاب می‌شوند. وتعداد

اعضای آنها بوسیلهٔ جلسهٔ حزبی عمومی، یا کنفرانس تعیین می‌شود.

۵۸ـ با کسب اجازه ازکمیته مرکزی حزب کمونیست جمهوری، کمیتهٔ حزبی تشکل‌های ابتدایی که بیش از ۱۰۰۰ نفرکمونیست داشته باشند می‌توانند کمیتهٔ حزبی حوزه محسوب شده و در صورت تایید حزب کمونیست اتحاد شوروی، نگهداری مدارک حزبی اعضاء و نامزدهای عضویت، و بررسی موارد خلافکاری کمونیستها راعهده‌دار شوند.

۵۹ـ سازمان ابتدایی حزبی در فعالیتهایش از اساسنامه و برنامهٔ حزب کمونیست اتحاد شوروی الهام می‌گیرد. کارش را در میان توده‌های زحمتکش پیش می‌برد، آنان را حول حزب کمونیست اتحاد شوروی بسیج می‌کند و برای اجرای سیاست حزب و ساختمان کمونیسم سازمانشان می‌دهد.

سازمان ابتدایی حزبی:

الف ـ اعضای جدید برای حزب کمونیست اتحاد شوروی می‌پذیرد؛

ب ـ کمونیستها را با روحیهٔ وفاداری نسبت به هدف حزب، و پایبندی به ایدئولوژی و اخلاق کمونیستی تربیت می‌کند؛

پ ـ مطالعهٔ تئوری مارکسیسم ـ لنینیسم را بوسیلهٔ کمونیستها در رابطه نزدیک با پراتیک ساختمان کمونیسم سازمان می‌دهد و علیه تحریف رویزیونیستی مارکسیسم ـ لنینیسم و برداشتهای دگماتیک از آن، مبارزه می‌کند؛

ـ نقش پیشاهنگ کمونیستها را در زمینهٔ کار و فعالیتهای اقتصادی در بنگاهها، مزارع اشتراکی، نهادها و موسسات آموزشی و غیره افزایش می‌دهد.

ث ـ بعنوان سازمانده زحمتکشان در انجام وظایف جاری ساختمان کمونیسم عمل می‌کند، نهضت رقابت سوسیالیستی برای اجرای برنامه‌های دولت، زحمتکشان را در انجام مسئولیتهایشان هدایت می‌کند، توده‌ها را برای کشف و استفادهٔ کامل از منابع بهره‌برداری نشده در موسسات و مزارع اشتراکی و استفاده از دستاوردهای علمی، مهندسی و تجربهٔ پیشتازان در تولید گسترده، بسیج می‌کند.

برای تقویت انضباط کار، افزایش سریع بهره‌وری کار و بهبود کیفیت تولیدات تلاش می‌کند، و به حفظ وافزایش ثروت اجتماعی درموسسات، مزارع

اشتراکی و دولتی توجه می‌کند؛
ج ــ کار تبلیغ و ترویج در میان مردم را رهبری می‌کند، وروحیهٔ کمونیستی را در آنان پرورش می‌دهد به زحمتکشان در کسب مهارت‌های لازم برای ادارهٔ دولت و اموراجتماعی، کمک می‌کند؛
چ ــ براساس انتقاد وانتقادازخودوسیع، علیه مشکلات بوروکراسی، کوته‌نظری و نقض انضباط دولتی مبارزه می‌کند، تلاشهایی را که برای فریب دولت‌صورت می‌گیرد خنثی می‌کند، علیه اهمال، اتلاف و ولخرجی در موسسات، مزارع اشتراکی و ادارات اقدام می‌کند؛
ح ــ کمیته‌های منطقه، شهر و حوزه را در فعالیتهایشان یاری می‌دهد ودرمورد کارهایش در مقابل آنها مسئول است.

سازمان حزبی باید مراقب باشد که هرکمونیستی، اصول اخلاقی زیر را که در برنامهٔ حزب کمونیست اتحاد شوروی اعلام شده است، مراعات و درمیان زحمتکشان ترویج کند:

ــ وفاداری نسبت به‌هدف کمونیسم، عشق به میهن سوسیالیستی و دیگر کشورهای سوسیالیستی؛
ــ کار آگاهانه بسود جامعه، چون کسیکه کار نمی‌کند نباید بخورد؛
ــ توجه به حفظ و افزایش ثروت جامعه؛
ــ احساس مسئولیت شدید در مورد وظایف اجتماعی، عدم تحمل‌تجاوز به منافع عمومی؛
ــ جمع گرایی و همیاری متقابل رفیقانه: یکی‌برای همه، وهمه برای‌یکی؛
ــ روابط‌انسانی و احترام متقابل در میان مردم: هر کس برای دیگری یک دوست، رفیق و برادر است؛
ــ درستی وصداقت، خلوص‌اخلاقی، عدم‌تظاهرو عفیف‌بودن درزندگی اجتماعی و فردی؛
ــ احترام متقابل در محیط خانوادگی و توجه به پرورش کودکان؛
ــ تحمل نکردن بی‌عدالتی، طفیلیگری، نادرستی، مقام‌پرستی و پول پرستی؛

ـ دوستی وبرادری درمیان کلیهٔ خلقهای اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی ، تحمل نکردن تبعیض ملی و نژادی ؛

ـ مدارا نکردن با دشمنان کمونیسم ، صلح و آزادی خلقها ؛

ـ همبستگی برادرانه با زحمتکشان همهٔ کشورها ، با همهٔ خلقها ؛

۶۰ـ سازمانهای ابتدایی حزبی در بنگاهها و در صنایع حمل ونقل ، وسایل ارتباطی ، بنگاههای عرضه کنندهٔ مواد وتکنیکها ، توزیع کننده وتهیه کنندهٔ آذوقه ، موسسات عام المنفعه و خدمات ، مزارع اشتراکی ، مزارع دولتی ودیگرموسسات کشاورزی ، موسسات نقشه‌کشی ، دفاترطراحی وموسسات تحقیقاتی ، تاسیسات آموزشی ، فرهنگی وپزشکی ، ازحق نظارت برمدیریت برخوردارهستند. سازمانهای حزبی در وزارتخانه‌ها ، کمیته‌های دولتی ، و دیگر دفاتر و ادارات مرکزی ومحلی دولتی و اقتصادی ، براجرای دستورات حزب و حکومت و رعایت قانون شوروی ، توسط مدیران ، نظارت می‌کنند . سازمانهای حزبی ، بایدفعالانه در پیشرفت دستگاهها بکوشند ، احساس مسئولیت شدید را در میان کارکنان در مورد کاریکه به آنان محول شده است ترویج کنند ، انضباط دولتی و ارائه خدمت بهتر به جامعه را اشاعه دهند ، بشدت علیه بوروکراسی و تشریفات اداری مبارزه کنند ، نارسائیهای ادارات و افراد را بدون توجه به شغل مورد تصدی آنان بموقع به مقامات حزبی مربوطه گزارش دهند .

فصل هفتم
حزب و سازمان جوانان کمونیست

۶۱ـ سازمان لنینی جوانان کمونیست اتحاد شوروی یک سازمان توده‌ای جوانان با استقلال عمل و یاور فعال و ذخیره حزب است. سازمان جوانان کمونیست به حزب کمک می‌کند که جوانان را باروحیه کمونیستی پرورش دهد، آنها را به کارساختمان جامعه نوین جلب نموده، نسلی بالنده از انسانها را تعلیم دهدکه باهم‌زندگی وکارکرده، اداره امورجامعه راتحت نظام کمونیستی در دست گیرند.

۶۲ـ تشکل‌های سازمان جوانان کمونیست از حق بحث گسترده‌ٔ خلاق و ارائه پیشنهاد به سازمان حزبی مربوطه در مورد مشکلاتی که در کار بنگاهها، مزارع‌اشتراکی و ادارات وجود دارد، برخوردار هستند. آنان باید راهنمایان فعال دستورات حزب در کلیهٔ جنبه‌های ساختمان کمونیسم، بخصوص در جائی‌که سازمان ابتدایی حزبی وجود ندارد، باشند.

۶۳ـ سازمان جوانان‌کمونیست فعالیتهایش راتحت‌رهبری حزب کمونیست اتحادشوروی انجام می‌دهد. کار تشکل‌های محلی سازمان جوانان کمونیست‌به وسیلهٔ سازمانهای حزبی جمهوری، منطقه، ناحیه شهر وحوزهٔ مربوطه هدایت و کنترل می‌شود.

سازمانها و مقامات‌حزبی‌محلی وسازمانهای حزبی‌ابتدایی درکار آموزشی خود در میان جوانان به کمک‌های تشکل‌های سازمان جوانان کمونیست متکی هستند، و مسئولیتهای سودمندی را که بعهده گرفته‌اند تائیدوترویج می‌کنند.

۶۴ـ اعضای سازمان جوانان کمونیست که بعضویت حزب‌کمونیست‌اتحاد شوروی پذیرفته شوند، از لحظه‌ایکه بعضویت حزب درآیند، وابستگی خود را با سازمان جوانان کمونیست از دست می‌دهند، مگر اینکه در تشکیلات سازمان جوانان کمونیست جزء مقامهای رهبری کننده باشند.

فصل هشتم

گروههای حزبی در ارتش شوروی

۶۵ــ سازمانهای حزبی درارتش شوروی ، در کارخود از برنامه واساسنامه حزب کمونیست اتحاد شوروی الهام می‌گیرند و طبق دستورات صادره از کمیته مرکزی عمل می‌کنند . سازمانهای حزبی ارتش شوروی ، سیاست حزب رادرمیان نیروهای مسلح پیش برده ، ارتشیان را حول حزب کمونیست متحد می‌کنند و آنان را با روحیهٔ مارکسیست ــ لنینیستی و وفاداری بی‌پایان به میهن سوسیالیستی آموزش می‌دهند . آنها همچنین عهده‌دارپیشبردفعالانه وحدت ارتش و مردم ، کوشش برای استحکام انضباط نظامی ، بسیج‌ارتشیان برای‌اجرای وظایف مبارزاتی و آموزش سیاسی وکسب مهارت دراستفاده ازتکنیک وسلاحهای جدید ، و اجرای رضایتمندانه وظایف نظامی و دستورات ورهنمودهای فرمانده هستند .

۶۶ــ رهبری کارحزبی در بین نیروهای مسلح بوسیلهٔ‌کمیته مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی ، ازطریق ادارهٔ کل سیاسی ارتش ونیروی دریایی ، که بمثابه قسمتی‌ازکمیته مرکزی حزب‌کمونیست‌اتحاد شوروی ، انجام‌وظیفه می‌کند ، صورت می‌گیرد .

روسای ادارهٔ سیاسی حوزه‌ها و ناوگان نظامی ، و روسای دوایر سیاسی لشگرها باید پنج‌سال سابقهٔ عضویت در حزب داشته باشند ، و روسای دوایر سیاسی تشکیلات نظامی باید سه سال سابقهٔ عضویت در حزب داشته باشند .

۶۷ــ سازمانهای حزبی ومقامات سیاسی ارتش شوروی با کمیته‌های حزبی محلی ، تماس نزدیک برقرار می‌کنند ، و آنان را از فعالیت سیاسی انجام شده در واحد نظامی آگاه می‌کنند . دبیران سازمانهای نظامی حزب‌و روسای ادارات سیاسی در کار کمیتهٔ حزبی محلی مشارکت می‌کنند .

فصل نهم

گروههای حزبی در سازمانهای غیرحزبی

۶۸ـ در کنگره‌ها، کنفرانسها و جلسات، در مجامع انتخابی شوراها، اتحادیه‌های کارگری، تعاونیها ودیگرسازمانهای توده‌ای زحمتکشان که حداقل سه عضو حزب در آنها وجود داشته باشد گروههای حزبی بمنظور تحکیم نفوذ حزب از هرجهت و اجرای سیاست حزب در میان توده‌های غیرحزبی تقویت انضباط حزبی و دولتی، مبارزه علیه بوروکراسی، و رسیدگی اجرای دستورات حزبی و دولتی تشکیل می‌شوند.

۶۹ـ گروههای حزبی وابسته به ارگانهای حزبی مربوطه مانند کمیته مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی، کمیته‌های مرکزی احزاب کمونیست جمهوریهای متحد و کمیته‌های حزبی منطقه، ناحیه، شهر و حوزه هستند. در کلیهٔ موارد گروهها باید موکدا" و بدون انحراف به تصمیمات مقامات رهبری کنندهٔ حزب وفادار باشند.

فصل دهم
وجوه حزبی

۷۰– وجوه حزب وسازمانهای آن ازحق عضویت‌اعضا ، و درآمد موسسات حزبی و سایر درآمدها تامین می‌شود .

۷۱– حق عضویت اعضاء و نامزدهای عضویت بشرح زیراست :

درآمدماهیانه	حق عضویت	
تا ۵۰ روبل	۱۰ کوپک	
از ۵۱ تا ۱۰۰ روبل	۰/۵درصد	
از ۱۰۱ تا ۱۵۰ روبل	۱ درصد	
از ۱۵۱ تا ۲۰۰ روبل	۱/۵درصد	ازدرآمدماهیانه
از ۲۰۱ تا ۲۵۰ روبل	۲ درصد	
از ۲۵۱ تا ۳۰۰ روبل	۲/۵درصد	
بیشتر از ۳۰۰ روبل	۳ درصد	

۷۲– ورودیه‌ای برابر ۲ درصد درآمد ماهیانه برای پذیرفته شدن ازطرف نامزدعضویت برای پذیرش پرداخته می‌شود .